

Ενότητα 1η - Γλώσσα Β' Γυμνασίου - ΘΕΩΡΙΑ

ΛΟΓΙΑ ΑΧΩΡΙΣΤΑ ΜΟΡΙΑ

Εκτός από τα τρία αχώριστα μόρια που είδαμε, έχουμε και τα **λόγια αχώριστα μόρια**. Αυτά ήταν αρχαίες προθέσεις και άλλες άκλιτες λέξεις, που βρίσκονται στη σημερινή γλώσσα μόνο ως πρώτα συνθετικά.

Αχώριστο μόριο	Σημασία	Παραδείγματα
αει- αμφι- αρτι-	πάντοτε, αδιάκοπα και από τα δύο μέρη μόλις, πριν από λίγο, πρόσφατα	αεικίνητος, αείμνηστος, αειθαλής αμφίβιο, αμφιβολία, αμφιθέατρο αρτιγέννητος, αρτιγενής
αρχι- δια-, δι- διχο- δυσ- εισ- εκ-, εξ-	πρώτος, ανώτερος ανάμεσα, παντού μοιρασμένος σε δύο δύσκολα, άσχημα, κακά κίνηση προς τα μέσα έξω, αλλαγή, πολύ, προέλευση	αρχιστράτηγος, αρχιπέλαγος διέξοδος, διαγώνιος, δίοδος διχόνοια, διχοτόμος, διχογνωμία δυσεύρετος, δυσάρεστος, δύστυχος εισάγω, είσοδος, εισηγητής εκθέτω, εκφράζω, εξαφάνιση
εν- (εμ-, εγ-) ενδο- επι- (επ-, εφ-) ευ- ημι- ομο- παν-	μέσα μέσα, στο εσωτερικό επάνω, επιπλέον, μετά κτλ. καλός, εύκολος, πολύ μισό μαζί, όμοια πάρα πολύ, τελείως, παντού	ενήλικος, έμπιστος, εγγραφή ενδότερα, ενδόμυχος επιβλέπω, επεκτείνω, έφηβος ευλογώ, ευτυχία, ευφροσύνη ημίθεος, ημικύκλιο, ημιμαθής ομόφωνος, ομότεχνος, ομόλογος πανίσχυρος, πανόραμα, πανάγιος
περι- προ- συν- τηλε- υπερ- υπο- (υπ-, υφ-)	γύρω, πολύ πριν μαζί μακριά πάνω από, πάρα πολύ κάτω, κρυφά, λίγο, πίσω	περικυκλώνω, περίφημος, περίφραξη προβλέπω, προτροπή σύνδεσμος, συνένοχος, σύντροφος τηλεόραση, τηλεσκόπιο, τηλεπάθεια υπερόπτης, υπέρογκος υπόγειο, υπαρχηγός, υφυπουργός